

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

18. november 2024

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 444 (Alm. del) af 13. september 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad effekten vil være af at afskaffe efterlønnen, seniorpension, tidlig pension samt seniorjobordningen? Effekten bedes oplyst hver for sig og mindst indeholde følgende størrelser: effekten på arbejdsudbuddet samlet og fordelt på uddannelse (både i fuldtidspersoner og hoveder) og effekten på den strukturelle saldo for hvert år i perioden 2030-2060 samt effekten på HBI.

Svar

Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger af arbejdsstyrken er opdelt på alder, køn og herkomst, men er ikke opdelt på højest fuldførte uddannelse. I fremskrivningerne indregnes en effekt af stigende uddannelsesniveau på den gennemsnitlige erhvervsfrekvens (uddannelsesgennemslaget), men der er ikke gjort eksplicite antagelser om, hvordan arbejdsmarkedssammensætningen ændrer sig inden for de enkelte uddannelsesgrupper. Det har derfor ikke været muligt at opgøre den forventede uddannelsesopdelte arbejdsmarkedstilknytning blandt befolkningen i fremtiden. I stedet vises de samlede effekter, hvor der ikke er opdelt på uddannelse.

I besvarelsen angives først de skønnede isolerede effekter af en afskaffelse af hhv. efterlønsordningen (herunder seniorjobordningen), ordningen for tidlig pension og seniorpensionsordningen. Dernæst angives den skønnede effekt af en samlet afskaffelse af de nævnte ordninger. Samtlige beregninger tager udgangspunkt i en afskaffelse for personer født efter 1963, hvormed afskaffelsen vil være fuldt indfaset fra år 2030 og frem. Årlige arbejdsudbudseffekter og saldoeffekter i hvert af årene 2030-2060 er angivet i bilagstabel 1 og 2.

Afskaffelse af efterlønsordningen, herunder seniorjobordningen

En afskaffelse af efterlønsordningen vil indebære en offentlig engangsudgift til tilbagebetaling af efterlønsbidrag for efterlønsmedlemmer født efter 1963, svarende til at ca. 190.000 medlemmer. De offentlige engangsudgifter vurderes at udgøre ca. 13 mia. kr. (2025-niveau) efter afgift og tilbageløb, idet udmeldelserne antages at ske på almindelige vilkår (dvs. hvor de tilbagebetalte efterlønsbidrag fratrækkes en afgift på 30 pct.). Såfremt der gives mulighed for en skattefri udmeldelse, skønnes engangsudgifterne at løbe op i ca. 18 mia. kr. (2025-niveau).

Da seniorjobordningen er forbeholdt medlemmer af efterlønsordningen, vil en afskaffelse af efterlønsordningen desuden indebære en afskaffelse af seniorjobordningen. En afskaffelse af seniorjobordningen skønnes isoleret set at forbedre den offentlige saldo med ca. 0,1 mia. kr. (2025-niveau) årligt og medføre en positiv og beskæftigelseseffekt på i størrelsesorden 200 fuldtidsbeskæftigede.

Den strukturelle beskæftigelse skønnes med betydelig usikkerhed at stige svarende til ca. 6.000 fuldtidspersoner i 2030 som følge af en afskaffelse af efterlønsordningen. Beskæftigelseseffekten skønnes at aftage til i størrelsesordenen 2.600 fuldtidspersoner i 2040, hvilket afspejler, at tilslutningen til efterlønsordningen efter gældende regler er aftagende. I 2060 er beskæftigelseseffekten skønnet til 1.500 fuldtidspersoner, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Virkning på strukturel beskæftigelse og primær offentlig saldo ved en afskaffelse af efterlønsordningen (inkl. fleksydelse og seniorjobordningen), 2030-2060

	2030	2035	2040	2045	2050	2060
Beskæftigelseseffekt (1.000 fuldtidspersoner)	6,0	3,6	2,6	1,9	2,2	1,5
Saldovirkning (mia. kr. 2025-niveau)	2,4	1,8	1,7	1,4	1,6	1,0

Anm.: Afskaffelsen af efterlønsordningen omfatter desuden en afskaffelse af fleksydelsesordningen (efterløn til fleksjobbere) og seniorjobordningen. De skønnede effekter er eksklusiv ekstraordinære engangsudbetalinger af efterlønsbidrag, *jf. ovenfor*.

Kilde: *Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028* og egne beregninger.

Ved en afskaffelse af efterlønnen vil de personer, der alternativt havde været på efterløn, i stedet overgå til fx ordinær beskæftigelse, selvpensionering, tidlig pension¹ og fleksjob. Afskaffelsen vil indebære sparede udgifter til overførsler, øgede skatteindtægter som følge af den øgede beskæftigelse, færre indtægter fra efterlønsbidrag og sparede udgifter til skattefri efterlønspræmie for efterlønsberettigede, der arbejder i efterlønsalderen.

Den skønnede saldobvirkning er ligeledes aftagende over tid, fra 2,4 mia. kr. (2025-niveau) i 2030 til 1,0 mia. kr. (2025-niveau) i 2060. Afskaffelsen af efterlønsordningen skønnes at forbedre den finanspolitiske holdbarhed med 1,1 mia. kr. (2025-niveau).

Den skønnede beskæftigelseseffekt forbundet med en afskaffelse af efterlønsordningen er relativt stor set i forhold til den skønnede reduktion i antal efterlønsmodtagere på godt 10.400 helårspersoner i 2030 og 4.200 helårspersoner i 2040. Den relativt store beskæftigelseseffekt skal ses i lyset af, at efterlønsordningen er

¹ Der antages ikke at være personer med ret til tre års tidlig pension blandt efterlønsmodtagerne, da det for disse personer er mere fordelagtigt at melde sig ud af efterlønsordningen for i stedet at gøre brug af deres ret til tidlig pension. Dog vil det for nogle personer med ret til ét eller to års tidlig pension fortsat være mest attraktivt at benytte den treårige efterlønsordning ved gældende regler. Derfor ventes en afskaffelse af efterlønsordningen at medføre en mindre tilgang til ordningen for tidlig pension.

målrettet personer med en langvarig arbejdsmarkedstilknytning, som antages at have et relativt stort beskæftigelsespotentiale.

Afskaffelse af ordningen for tidlig pension

En afskaffelse af ordningen for tidlig pension skønnes med betydelig usikkerhed at medføre en stigning i den strukturelle beskæftigelse svarende til ca. 5.600 fuldtidspersoner i 2030. Beskæftigelseseffekten skønnes at stige til i størrelsesordenen 6.800 fuldtidspersoner i 2040, i takt med at tilslutningen til efterlønsordningen aftager, og at færre derfor har mulighed for at benytte efterlønsordningen som alternativ til ordningen for tidlig pension. I 2060 er beskæftigelseseffekten skønnet til 8.100 fuldtidspersoner, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Skønnet virkning på strukturel beskæftigelse og primær offentlig saldo ved en afskaffelse af ordningen for tidlig pension, 2030-2060

	2030	2035	2040	2045	2050	2060
Beskæftigelseseffekt (1.000 fuldtidspersoner)	5,6	6,8	6,8	6,7	7,3	8,1
Saldovirkning (mia. kr. 2025-niveau)	3,1	4,1	3,8	3,8	4,0	4,0

Kilde: Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028 og egne beregninger.

En afskaffelse af ordningen for tidlig pension vil indebære sparede udgifter til overførsler og øgede skatteindtægter som følge af den øgede beskæftigelse. Den skønnede saldivirkning forbundet med afskaffelsen vokser over tid, fra 3,1 mia. kr. (2025-niveau) i 2030 til 4,0 mia. kr. (2025-niveau) i 2060. Den stigende saldivirkning over tid skal ses i lyset af den faldende tilslutning til efterlønsordningen, hvormed færre fremover vil have mulighed for at trække sig på efterløn som alternativ til tidlig pension. Afskaffelsen skønnes at forbedre den finanspolitiske holdbarhed med 3,6 mia. kr. (2025-niveau).

Den skønnede beskæftigelseseffekt forbundet med en afskaffelse af ordningen for tidlig pension er relativt stor set i forhold til den skønnede reduktion i antal modtagere af tidlig pension på i størrelsesordenen 10.000-15.000 helårspersoner i årene fra 2030 til 2060. Det skal ses i lyset af, at ordningen for tidlig pension er målrettet personer med en langvarig arbejdsmarkedstilknytning, som antages at have et relativt stort beskæftigelsespotentiale.

Afskaffelse af seniorpensionsordningen

En afskaffelse af seniorpensionsordningen skønnes med betydelig usikkerhed at medføre en stigning i den strukturelle beskæftigelse svarende til godt 3.000 fuldtidspersoner i årene fra 2030 til 2060, *jf. tabel 3*.

Tabel 3**Skønnet virkning på strukturel beskæftigelse og primær offentlig saldo ved en afskaffelse af seniorpensionsordningen, 2030-2060**

	2030	2035	2040	2045	2050	2060
Beskæftigelseseffekt (1.000 fuldtidspersoner)	3,3	3,2	3,2	3,1	3,0	3,5
Saldovirkning (mia. kr. 2025-niveau)	2,1	2,3	2,6	2,5	2,4	2,6

Kilde: Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028 og egne beregninger.

En afskaffelse af seniorpensionsordningen vil indebære sparede udgifter til overførsler og øgede skatteindtægter som følge af den øgede beskæftigelse. Saldovirkningen forbundet med en afskaffelse af seniorpensionsordningen skønnes med betydelig usikkerhed at udgøre i størrelsesordenen 2-2,5 mia. kr. (2025-niveau) i årene fra 2030 til 2060, *jf. tabel 1*.² Afskaffelsen skønnes at forbedre den finanspolitiske holdbarhed med ca. 2,2 mia. kr. (2025-niveau).

Den samlede saldobvirkning forbundet med en afskaffelse af seniorpensionsordningen er relativt beskeden set i forhold til, at antallet af seniorpensionister ventes at falde med i størrelsesordenen 30.000 helårspersoner i hvert af årene. Det skyldes, at beskæftigelsesomfanget blandt modtagere af seniorpensionister skønnes at være relativt lavt, da seniorpensionsordningen visiteres til personer med varigt nedsat arbejdsevne på maksimalt 15 timer pr. uge i seneste job. Derfor antages det, at størstedelen af seniorpensionisterne ved en afskaffelse af ordningen vil overgå til de øvrige tilbagetrækningsordninger, herunder førtidspensionsordningen, samt de øvrige overførselsydelse.

Afskaffelse af seniorpensionsordningen, efterlønsordningen (herunder fleksydelsen og seniorjobordningen) og ordningen for tidlig pension

Afskaffelsen skønnes at indebære en offentlig engangsudgift til tilbagebetaling af efterlønsbidrag svarende ca. 13 mia. kr. (2025-niveau), hvis udmeldelserne sker på almindelige vilkår og ca. 18 mia. kr. (2025-niveau) såfremt der gives mulighed for skattefri udmeldelse af efterlønsordningen, *jf. også ovenfor*. Afskaffelsen af ordningerne skønnes med betydelig usikkerhed at medføre en stigning i den strukturelle beskæftigelse svarende til ca. 19.800 fuldtidspersoner i 2030 og 14.400 fuldtidspersoner i 2060, *jf. tabel 4*. Den aftagende effekt over tid skal ses i lyset af den fallende tilslutning til efterlønsordningen blandt yngre generationer

² Med udgangspunkt i et mikrobaseret beregnings-setup skønnes en samlet saldobvirkning af seniorpensionsordningen på 1,9 mia. kr. (2025-niveau). Det mikrobaserede beregningssetup tillader en større detaljegråd med hensyn til antagelser om bl.a. ydelsesniveau, timeløn og administrationsomkostninger. De i besvarelsen viste skøn er baseret på en grovere beregning foretaget i Finansministeriets mellemfristede beregnings-setup, som tillader langsigtete beregninger, som tager højde for afledte effekter på eksempelvis pensionsopsparing.

Tabel 4

Skønnet virkning på strukturel beskæftigelse og primær offentlig saldo ved en afskaffelse af seniorpensionsordningen, efterlønsordningen (inkl. fleksydelse og seniorjobordningen) og ordningen for tidlig pension, 2030-2060

	2030	2035	2040	2045	2050	2060
Beskæftigelseseffekt (1.000 fuldtidspersoner)	19,8	16,4	14,7	13,4	14,2	14,4
Saldovirkning (mia. kr. 2025-niveau)	10,3	10,9	8,9	8,2	8,6	7,9

Kilde: Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028 og egne beregninger.

Saldovirkningen forbundet med en afskaffelse af de tre førtidige tilbagetrækningsordninger skønnes med betydelig usikkerhed at udgøre i størrelsesordenen ca. 10,3 mia. kr. (2025-niveau) i 2030 og 7,9 mia. kr. i 2060, *jf. tabel 4*. Effekten for den finanspolitiske holdbarhed skønnes at være i størrelsesordenen 7,3 mia. kr. (2025-niveau).

Det bemærkes, at effekten af en *samlet* afskaffelse af de tre førtidige tilbagetrækningsordninger er større end summen af de *isolerede* virkninger af at afskaffe ordningerne. Det skyldes, at der er et overlap imellem ordningerne, som følger af at nogle personer har mulighed for at benytte flere af tilbagetrækningsordningerne. Fx vil en isoleret afskaffelse af ordningen for tidlig pension forventeligt medføre, at modtagere af tidlig pension som også har ret til efterløn, vil benytte efterlønsordningen i stedet, hvilket alt andet lige vil reducere afskaffelsens beskæftigelses- og provenueffekt.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Bilag – Beskæftigelses- og provenuskøn for hvert af årene, 2030-2060

Bilagstabel 1

Skønnet virkning på strukturel beskæftigelse ved en afskaffelse af de tidlige tilbagetrækningsordninger, 2030-2060

	Afskaffelse af efterløn	Afskaffelse af tidlig pension	Afskaffelse af seniorpension	Afskaffelse af seniorpension, efterløn og tidlig pension
---- 1.000 fuldtidspersoner ----				
2030	6,0	5,6	3,3	19,8
2031	6,8	7,9	3,5	24,1
2032	5,5	8,0	3,4	21,8
2033	4,2	6,9	3,4	18,1
2034	3,4	5,1	3,2	14,2
2035	3,6	6,8	3,2	16,4
2036	4,0	8,9	3,3	19,5
2037	3,3	8,2	3,2	17,6
2038	2,6	6,7	3,2	14,8
2039	2,3	5,0	3,2	12,2
2040	2,6	6,8	3,2	14,7
2041	2,9	9,3	3,3	18,2
2042	2,3	8,8	3,2	16,6
2043	1,9	7,1	3,1	13,9
2044	1,7	5,2	3,0	11,2
2045	1,9	6,7	3,1	13,4
2046	2,2	8,7	3,3	16,3
2047	2,0	8,0	3,2	15,0
2048	1,9	7,0	3,2	13,7
2049	1,9	6,0	3,0	12,4
2050	2,2	7,3	3,0	14,2
2051	2,3	7,5	2,8	14,5
2052	2,0	6,8	2,7	13,2
2053	1,5	5,6	2,7	11,0
2054	1,0	4,3	2,7	8,7
2055	1,1	5,7	2,9	10,6
2056	1,3	7,8	3,1	13,5
2057	1,3	7,6	3,2	13,3
2058	1,3	7,0	3,3	12,7
2059	1,3	6,4	3,3	12,0
2060	1,5	8,1	3,5	14,4

Anm.: En afskaffelse af efterlønssordningen omfatter desuden en afskaffelse af fleksydelses- og seniorjobordningen.

Kilde: *Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028* og egne beregninger.

Bilagstabel 1

Skønnet virkning på primær offentlig saldo ved en afskaffelse af de tidlige tilbagetrækningsordninger, 2030-2060

	Afskaffelse af efterløn	Afskaffelse af tidlig pension	Afskaffelse af seniorpension	Afskaffelse af seniorpension, efterløn og tidlig pension
---- Mia. kr. 2025-niveau ---				
2030	2,4	3,1	2,1	10,3
2031	3,9	4,6	2,1	14,2
2032	3,3	4,7	2,1	13,5
2033	2,7	4,2	2,1	12,2
2034	2,4	3,4	2,1	10,7
2035	1,8	4,1	2,3	10,9
2036	3,0	4,9	2,5	11,9
2037	2,3	4,2	2,4	10,1
2038	1,9	3,4	2,5	8,6
2039	1,9	2,5	2,4	7,4
2040	1,7	3,8	2,6	8,9
2041	2,2	5,2	2,6	11,2
2042	1,8	4,5	2,5	9,6
2043	1,5	3,6	2,5	8,1
2044	1,5	2,6	2,4	6,8
2045	1,4	3,8	2,5	8,2
2046	1,7	4,8	2,6	9,9
2047	1,5	4,0	2,5	8,6
2048	1,5	3,5	2,5	8,0
2049	1,5	3,1	2,4	7,4
2050	1,6	4,0	2,4	8,6
2051	1,7	3,9	2,2	8,5
2052	1,5	3,5	2,2	7,7
2053	1,3	2,8	2,1	6,5
2054	0,9	2,1	2,1	5,1
2055	0,9	3,0	2,3	6,4
2056	1,1	4,0	2,4	7,8
2057	1,0	3,6	2,4	7,2
2058	1,0	3,3	2,5	6,9
2059	1,0	3,0	2,5	6,5
2060	1,0	4,0	2,6	7,9

Anm.: En afskaffelse af efterlønssordningen omfatter desuden en afskaffelse af fleksydelses- og seniorjobordningen.

Kilde: Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028 og egne beregninger.